

Сьогодні як ніколи молодь усвідомлює соціальну значущість громадської активності людини, її участі у справах суспільства. Але, водночас, слід зазначити, що потрібна активізація зусиль з боку влади щодо розв'язання питань молодіжної політики.

Отже, проблему розбудови правової держави доцільно розглядати у контексті громадянської спрямованості життєтворчості. У сучасній новій соціальній ситуації особливого значення набуває духовна сфера громадянського суспільства. Позитивним є усвідомлення сучасною молоддю України соціальної відповідальності за долю своєї Батьківщини, своєї ролі у вирішенні проблем розбудови правової держави.

Література

1. Золотухін О.С. Патріотичне виховання у Дніпропетровській області / О.С. Золотухін // Патріотичне виховання курсантсько-студентської молоді в Україні: стан, проблеми та перспективи на майбутнє: матеріали наук.-практ. семінару (м. Дніпропетровськ, 12 груд. 2014). – Д. : Дніпропетровський держ. ун-т внутр. справ, 2015. – С. 126-127.

2. Чорна К.І. Основні ідеї громадянськості в старших класах / К.І. Чорна // Громадянське виховання у формах і змісті виховної діяльності освітніх закладів : метод. рекомендації. – Д. : Дніпропетровський інститут освіти, 2000. – С. 5-9.

Маргулов Артур Худувич

професор кафедри соціально-гуманітарних
дисциплін юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор історичних наук

ДЕКОМУНІЗАЦІЯ: ПРАВОВА ПАРАДИГМА ЧИ ВИКЛИК ІСТОРІЇ?

Сучасна історія України є найцікавішим у світі феноменом. Розбудова кардинально нового шляху геополітичного розвитку відбувається на тлі боротьби сталих світоглядів та ментальних орієнтацій сформованих протягом десятиліть. Радянська деструктивна модель розвитку суспільства, вичерпавшись у постіндустріальному середовищі, намагається запобігти поширенню нових тенденцій – інформаційному суспільству. Саме тому вбачаємо, що знаходження у цьому політико-правовому та економічному просторі приховує для нашої держави чисельні глибинні проблеми.

Формування сталого радянського світогляду стало наслідком політико-правових перетворень часів формування авторитарно-тоталітарних ознак існування суспільства (1920-1980-х рр.). Такі експерименти відбувались на тлі докорінної зміни національно-традиційного світогляду населення країни. Пі-

дтвердженням «успішності» цих практик є штучно сформована спільнота «радянський народ», яка стала провідником основних настанов режиму навіть після розпаду материнської держави.

Державно-партійна доктрина СРСР породила сталу міфологічну доктрину на тлі ідеологічно-пропагандистських настанов. Розуміння того призвело до викривлення основних історичних, економічних, національних, культурних віх українського державобудування. Наслідком цього стає формування комплексу меншовартості, придушення ініціативи, знецінення національної та історичної спадщини.

Опір такій історичній спадщині відбувається в сучасній Україні на різних рівнях громадсько-державного освідомлення. Розуміючи інертність державно-правових інституцій, населення країни намагається на громадському рівні впливати на це. Свідченням таких рухів є хвилі революцій ХХ-ХХІ ст.: Революція на граніті, Помаранчева революція, Революція Гідності. Вони продемонстрували наявність великого відсотка населення, яке не поділяє радянські та пострадянські геополітичні концепції, що стало критичною масою у вирішенні майбутнього країни.

Наявність потужного громадського лобі змусило владу до рішучих кроків на законодавчому рівні. 9 квітня 2015 року Верховною Радою України ухвалено пакет законів декомунізаційного спрямування, а вже 15 травня 2015 року закони підписав Президент України Петро Порошенко. Закони були опубліковані 20 травня 2015 року та набули чинності з 21 травня. Закони «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті», «Про увічнення перемоги над нацизмом в Другій світовій війні 1939-1945», «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років», «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарного режимів та заборону пропаганди їхньої символіки» призвели до законодавчої фіксації сучасних викликів.

Завдячуючи сталості громадянського суспільства, декомунізація стає державною відповідальністю на законодавчому рівні. Це відповідь на історичні виклики не лише сучасності а й втілення вікового прагнення населення держави до дійсного суверенітету. Законодавчою легалізацією декомунізаційної діяльності населення країни остаточно визначило геополітичний вектор розвитку країни. Сьогодні Україна чітко визначилась у відмежуванні від радянсько-тоталітарної спадщини та формуванні нових засад існування суспільства та держави.